

Åpent svar til Dag Ove Johansen

Av statsminister Gro Harlem Brundtland

Du har stilt meg en del spørsmål om ulike sider ved norsk medlemskap i EU som jeg gjerne vil få svare på. De fleste ønsker som deg, å vite mer om hva som vil skje dersom vi går sammen med Sverige, Finland, Østerrike, Danmark, Nederland, Irland, Belgia, Storbritannia, Tyskland, Frankrike, Spania, Hellas, Italia, Luxembourg og Portugal i det samarbeidet som kalles Den europeiske union.

Forandringer skaper ofte usikkerhet. Men valget står ikke mellom et ja som betyr forandring og et nei som betyr at alt vil fortsette som det er. Norge påvirkes av de endringer som skjer i Europa og i samarbeidet mellom de europeiske land, enten vi deltar eller ikke.

Østerrike har allerede sagt ja til å bli med i EU. Hvis Sverige og Finland også sier ja, er spørsmålet om Norge er tjent med å bli stående alene igjen utenfor det samarbeide som vil omfatte nesten alle land i Vest-Europa, og de land kjøper mer enn 80% av de varer og tjenester vi er avhengig av å kunne selge til andre.

For kysten er det en viktig forskjell på medlemskap og EØS-avtalen. Det er bare ved å bli medlem at vi får bort all toll på fisk og fiskeprodukter. Først da kan våre fiskere og vår fiskeindustri få adgang til et marked på 340 millioner mennesker uten at det de selger skal over tollhindringer. Når vi har mistet ca. 5.500 arbeidsplasser i fiskerinæringen gjennom 80-årene, er det en klar beskjed om at noe må gjøres. Uten toll kan vi gjenvinne mange tusen arbeidsplasser som i dag er flyttet ut av landet, fordi det er billigere å videreforedle fisken vår i land som er med i EU og derfor slipper toll på produktene.

Så til dine konkrete spørsmål:

Medlemskapskontingenten: Vi skal i 1995 betale en kontingent på 7,9 milliarder kroner. Denne vil øke til 12 milliarder i 1999. Men så får

vi penger tilbake fra EUs ulike støtteordninger, slik at Norges nettokontingent i 1995 blir på 4,3 milliarder kroner. De som overfor deg har hevdet at det er snakk om "tresifret milliardbeløp", tar altså feil.

Fordi vi kan regne med noe høyere økonomisk vekst hvis vi blir medlem, kan vi dekke denne nettokontingenten ved å la underskuddet på statsbudsjettet være noe høyere enn vi ellers kunne. Vi kan se på kontingenten som en investering i en tryggere og sterkere økonomi.

Det er også denne kontingenten som dekke utgiftene til de nordmenn som skal arbeide i EU-kommisjonen.

Landbruket: Du spør om det er fornuftig å legge brakk landbruksjord når mange i vår verden ikke får nok mat. Grunnen til at jord legges brakk, er at det produseres for mye. Vi husker smørbergene for noen år siden. Jorda som legges brakk skal imidlertid holdes i hevd, slik at den kan tas i bruk igjen, om det blir behov for det.

Noe av overproduksjonen blir gitt bort. I 1993 ga EU-landene matvarehjelp for en verdi av ca. 385 milliarder kroner. Problemene med matmangel noen steder i verden kan vi imidlertid ikke løse ved å drive overproduksjon av mat som er sterkt subsidiert og så gi den bort. Da utkonkurrerer vi bare bønder i de fattige landene. Vi må tvert imot arbeide for at bøndene i den fattige del av verden får et bedre grunnlag for sin landbruksproduksjon, bl.a. ved at de får adgang til å selge sine produkter hos oss.

Så spør du om hvem som skal betale overføringene til landbruket. Den nasjonale støtten vi fortsatt skal gi landbruket - i tillegg til støtten fra EU - må bevilges over statsbudsjettet og dekkes av de inntekter Staten har; slik som i dag.

Fiskeriene: Du spør om det er moralsk og miljømessig forsvarlig å dumpe fisk, slik du har lest at EU-trålere har gjort.

Nei, det er ikke akseptabelt. Det tilfellet du nevner med 300 tonn var trolig det som skjedde i månedsskiftet mai-juni på Nordkapp-banken. Det var 10-15 russiske og 1 portugisiske tråler som mistet

flere av trålene da de røk på grunn av for mye fisk. Nå var ikke dette dumping i vanlig forstand, de ønsket neppe å miste fangsten. Men en av de russiske trålerne hadde en teknisk installasjon som var ulovlig.

Det er viktig å slå ned på på ulovlig fiske, ulovlig redskap og uforstandig forvaltning av fiskeressursene. Dette blir mer effektivt hvis vi får andre land med oss på vår linje, slik vi har fått til i medlemskapsavtalen med EU.

Gjennom avtalen med EU beholder vi kontrollen med våre fiskeressurser og det er vårt forvaltningsregime som skal føres videre av EU. Kystvakten skal fortsatt kontrollere både norske og andre lands fiskefartøyer i norsk økonomisk sone. Som medlem vil vår Kystvakt ha et EU-regelverk i ryggen, noe som vil større autoritet.

Så til de spørsmål du har om økonomi og hvem som bidrar til verdiskapningen i Norge. Du spør om ikke alle som arbeider i kommunene, fylkeskommunene og staten er en ren utgiftspost. Nei, de er ikke det. De omlag 600.000 som arbeider som bl.a. arbeider i skolen, i eldreomsorgen, i helsevesenet - eller i ulike statlige organer og bedrifter - de bidrar også til de verdier vi alle lever av. I skolen produserer de kunnskap som våre barn er avhengig av for å bli yrkesaktive. I helsevesenet holder de oss friske og får oss tilbake til arbeidet.

I det moderne samfunn er vi i virkeligheten helt avhengig av hverandre. Den private databedriften er f.eks. helt avhengig av et skoleverk som gir god utdanning. Næringslivet i distriktene er avhengig av at vi har gode kommunikasjoner. De siste årene har vi sett hvor viktig det er for næringslivet og for den enkelte, at vi sammen har maktet å få ned prisstigningen og renta. Dette har vi klart fordi partene i arbeidslivet og myndighetene har samarbeidet om inntektsoppgjørene. Dette er et annet eksempel på hvordan tingene henger sammen.

Når jeg mener Norge er best tjent med å delta i samarbeidet mellom landene i Europa, er det fordi vi også påvirkes av det som skjer i dette samarbeidet. Derfor bør vi være med og gjøre vårt til å trygge

freden og få en mer stabil økonomi i vår verdensdel. Det er helt nødvendig hvis vi skal få ned ledigheten og trygge velferden.